

โปรแกรมการส่งเสริมระบบอาสาสมัครสาธารณสุขอบต. บุ่งเลิศโดยใช้หลักการของ crypto economics in
volunteering

Crypto Economics in Volunteering for Healthcare Volunteer in Bonlert Subdistrict

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กาญจนา คำสมบัติ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมระบบอาสาสมัครสาธารณสุข อบต. บุ่งเลิศ
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขในอบต.
ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติพื้นฐาน
ผลการวิจัย ยังอยู่ในระหว่างดำเนินการ

คำสำคัญ : ระบบอาสาสมัครสาธารณสุข ผู้สูงอายุ

ABSTRACT

This research aimed to study the **crypto economics in volunteering for healthcare volunteer in Bonlert subdistrict.**

. The sample was healthcare volunteers in Bonlert subdistrict.

They was selected randomly. The instrument for collecting data was the group interview. The others are a work in progress.

Keyword crypto economics , healthcare volunteering system

บทนำ

ตำบลบุงเลิศ เป็นตำบลที่ตั้งอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอเมยวดี ประกอบไปด้วย 9 หมู่บ้านอาชีพหลัก ทำนา ทำสวน

ทำไร่อาชีพรอง ทอผ้า

ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดร้อยเอ็ดโดยทางจังหวัดมีแผนพัฒนายุทธศาสตร์จังหวัดในเรื่องพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

และสังคม ให้เข้มแข็ง [1] โดยมีวัตถุประสงค์ของประเด็นการพัฒนาได้แก่

1. เพื่อให้คนได้รับการพัฒนาเหมาะสมตามวัย มีคุณภาพ เป็นคนดีคนเก่ง มีอาชีพมีรายได้
2. คนมีสุขภาพที่ดี สังคมเข้มแข็ง โดยในแผนพัฒนาได้สร้าง

เป้าหมายและตัวชี้วัดไว้ดังนี้

๑. ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่ได้รับการเรียนรู้ พัฒนาทักษะชีวิตตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ร้อยละ 100)
2. ใคคิวของเด็ก เยาวชน อายุ 6 – 15 ปี เฉลี่ยเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2564 เท่ากับ 101
3. อัตราการตายของผู้ที่เป็นโรคหัวใจและหลอดเลือด มะเร็ง เบาหวาน และทางเดิน หายใจเรื้อรังลดลง ร้อยละ 20
4. ร้อยละของผลิตภาพแรงงานจังหวัดเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2 ต่อปี
5. ร้อยละของผู้สูงอายุเข้าสู่ระบบการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (ร้อยละ 95)

การพัฒนาโจทย์วิจัย (แผนที่ทิศทางการวิจัย Research mapping ของประเด็นวิจัย)

เป็นงานวิจัยเชิงทดลองเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับระบบอาสาสมัครสาธารณสุขเพื่อพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมระบบอาสาสมัครสาธารณสุขโดยใช้หลักการของ crypto economics in volunteering

ปัญหาเชิงพื้นที่หรือเชิงปัญหาเชิงสถานการณ์ (Main Idea)

(โดยเฉพาะหลักฐานเชิงประจักษ์ของพื้นที่ที่บ่งบอกถึงความจำเป็นของปัญหาที่ทำการวิจัย เช่น สถานการณ์/ข้อมูลเชิงสถิติ ฯลฯ)

จำนวนประชากรทั้งหมด 5043 คน ผู้สูงอายุ 643 คนคิดเป็นร้อยละ 12 ของประชากรทั้งหมด ประกอบกับสังคมไทยมีแนวโน้มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และแรงงานวัยทำงานส่วนใหญ่จะอยู่ในตลาดแรงงานนอกพื้นที่ตามจังหวัดเศรษฐกิจเช่น กทม. เป็นต้น จากการสัมภาษณ์กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข และจากการสังเกตรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ทำให้ได้รับทราบถึงปัญหาต่างๆ ของการดำเนินการได้แก่

- 1.งานอาสาสมัครไม่ได้รับความสนใจจากประชากรกลุ่มอื่นๆ (เยาวชน เด็ก และวัยทำงาน) ผู้ที่ปฏิบัติงานในปัจจุบันเป็นกลุ่มวัยสูงอายุ
- 2.อาสาสมัครขาดความรู้เรื่องการใช้งานเทคโนโลยี เช่นการใช้งานแอปพลิเคชันต่างๆ บนมือถือ
- 3.งานอาสาสมัครสาธารณสุขมีภาระงานที่ต้องดูแลจำนวนบ้านต่อคนในอัตราส่วนที่สูง
- 4.ค่าตอบแทนที่ได้รับค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับภาระงานที่ต้องรับผิดชอบ

สรุปหลักการและเหตุผล (Main Idea) (ว่าทำไมจึงต้องวิจัยเรื่องนี้)

ปัจจุบันระบบงานอาสาสมัครได้มีการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบโดยเปลี่ยนมาใช้ระบบ the Local Exchange Trading Systems (LETS) โดยระบบได้เพิ่มทางเลือกการให้ค่าตอบแทนในรูปแบบอื่นนอกจากเงิน ได้แก่ ทรัพยากรในชุมชน หรือการให้เป็นหน่วยเครดิตตามจำนวนชั่วโมงที่อาสาสมัครได้ทำงานเพื่อนำมาแลกเปลี่ยนประโยชน์ต่างๆในชุมชน หรือนำมาแลกเปลี่ยนเป็นหน่วยเงินอิเล็กทรอนิกส์ [3][4]

ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การพัฒนาจังหวัดในข้อที่สี่และห้าที่ต้องการสร้างรายได้ให้ประชาชนและเสริมสร้างสุขภาวะที่ดีให้กับผู้สูงอายุ จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น

จึงเป็นเหตุผลหลักที่ต้องพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมระบบอาสาสมัครสาธารณสุขโดยใช้หลักการของ crypto economics in volunteering

ข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่วิจัย (ลักษณะทางกายภาพ/ชีวภาพ/เศรษฐกิจ/สังคม)

1. สภาพทั่วไป

ตำบลบึงเลิศ เป็นตำบลที่ตั้งอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอเมยวดี ประกอบไปด้วย 9 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 บ้านบึงเลิศ

หมู่ 2 บ้านใหม่ไฟฟ้า หมู่ 3 บ้านโป่ง หมู่ 4 บ้านคำอุดม หมู่ 5 บ้านคำนางตุ้ม หมู่ 6 บ้านโนนสวรรค์ หมู่ 7

บ้านบึงเลิศเหนือ หมู่ 8 บ้านหนองม้า หมู่ 9 บ้านเลิศสมบูรณ์

เขตพื้นที่

ทิศเหนือ ติดกับ จ.กาฬสินธุ์

ทิศใต้ ติดกับ ต.ชมสะอาด, ต.เมยวดี อ.เมยวดี จ.ร้อยเอ็ด

ทิศตะวันออก ติดกับ ต.ภูเขาทอง อ.หนองพอก จ.ร้อยเอ็ด

ทิศตะวันตก ติดกับ จ.กาฬสินธุ์

อาชีพ

อาชีพหลัก ทำนา ทำสวน ทำไร่

อาชีพรอง ทอผ้า

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาโปรแกรมการส่งเสริมระบบอาสาสมัครสาธารณสุขโดย crypto economics in volunteering
2. เพื่อวิเคราะห์โปรแกรมการส่งเสริมระบบอาสาสมัครสาธารณสุขโดย crypto economics in volunteering
3. เพื่อพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมระบบอาสาสมัครสาธารณสุขโดย crypto economics in volunteering

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาในพื้นที่ อบต. บุ่งเลิศ

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขในอบต. บุ่งเลิศ

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาสาระของการศึกษาค้นคว้า ได้แก่

1. ข้อมูลระบบการทำงานของอาสาสมัครสาธารณสุขในอบต. บุ่งเลิศ
2. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี crypto economics in volunteering เพื่อพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมระบบอาสาสมัครสาธารณสุข

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ศึกษาในช่วงเวลาระหว่างเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2560 ถึง เดือน มีนาคม พ.ศ. 2562

ระเบียบวิธีวิจัย (เขียนแบบย่อๆ)

1. แหล่งข้อมูล [***¹]
2. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

¹ หมายเหตุ

- จำนวนผู้เข้าร่วมงานวิจัย มีใครบ้างและจำนวนกี่คน (ทีมนักวิจัย/ประชากร/กลุ่มตัวอย่างงานวิจัย)
- ผู้ที่รับบทบาทหลักในการให้ข้อมูลประเด็นปัญหา (Key Informant) (ผู้นำ/ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย/อื่นๆ)

3.การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการจากการเก็บข้อมูลระบบงานอาสาสมัครสาธารณสุขในแต่ละวัน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ดำเนินการ โดย

เก็บข้อมูลจากโปรแกรมเพื่อนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเบื้องต้น

ผลการวิจัย

ยังอยู่ระหว่างดำเนินการ

บทบาทขององค์กรหลัก 4 องค์กร (ศจค./อปท./ชุมชน/สถาบันวิชาการ) (อธิบายแยกรายองค์กร)

อาสาสมัครสาธารณสุขอบต.บุ่งเลิศทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องสุขภาพชุมชน ส่วนชุมชนเป็นผู้ให้ความรู้เพิ่มเติมเรื่องข้อมูลสุขภาพ โดยแลกเปลี่ยนความรู้กับสถาบันวิชาการ

การสังเคราะห์องค์ความรู้และนวัตกรรม

1. ที่ตั้งหรือสถานที่ของ Research LAB ในชุมชน (ชุมชน/หมู่บ้าน) และการเชื่อมต่อผ่านทาง Research LAB (เช่น กลุ่ม/LINE/Mail/โทรศัพท์/ผู้ประสานงานกลาง)

ปัจจุบันอาสาสมัครใช้ไลน์กลุ่มในการสื่อสารประสานงาน

และในอนาคตจะเพิ่มรูปแบบการติดต่อโดยใช้โปรแกรมที่พัฒนาเพื่อเป็นศูนย์กลาง

2. Research LAB จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไร

เป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนข้อมูล การเรียนรู้ และการประสานงาน

3. หลักการที่เป็นเงื่อนไขของความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาโปรแกรมได้แก่

การร่วมมือกันของทุกฝ่ายในชุมชน

ความเป็นพันธมิตรสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม University Engagement

จากแนวคิด community based learning ทำให้มหาวิทยาลัยได้มีการเรียนรู้แลกเปลี่ยนความรู้กับชุมชน

เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (Mutual benefit)

โดยจะเกิดผลกระทบต่อสังคมที่ประเมินได้ (Social impact)

อันได้แก่เกิดทางเลือกในการปรับปรุงระบบการดูแลสุขภาพของอสม.

โดยจะสร้างรายได้และผลตอบแทนให้กับอาสาสมัครมากขึ้น

เพื่อเป็นแรงจูงใจให้คนมาเป็นอาสาสมัครทั้งในงานสาธารณสุขและในงานสาธารณประโยชน์อื่นๆในอนาคตด้วย

ส่งผลให้ชุมชนได้ประโยชน์มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง (เฉพาะที่อ้างอิงในบทความ)

[1]แผนพัฒนาจังหวัดร้อยเอ็ด พ.ศ. 2561 – 2564

[2] <https://www.instructables.com/id/IoT-Based-Smart-Farming-Stick-Using-Arduino-and-CL/>

[3] <https://www.ccn.com/u-k-citys-cryptocoin-offers-exchangeable-token-volunteer-work/>

[4] <https://www.youtube.com/watch?v=tD8B1X7L4VY>